Anul al 54-lea | 16 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 Lei | 16 Pagini | Nr. 189 Luni 12 Iulie 1937

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAŢIUNII" CLUJ

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful postal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CALATORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

PRIN FURCILE SCUMPETEI

Oricât am vrea să închidem capitolul speculei, spre a nu se crede că vrem să facem din această chestiune un subiect de vacanţă, cu care să umplem coloanele ziarului, valul în continuă creştere al preţurilor pe piaţă, cum şi greutatea cu care populaţia se luptă să-i ţie piept, nu ne îngădue să ştergem această problemă de pe ordinea zilei.

Pentru gospodarul care cercetează zilnic piaţa pentru cumpărăturile de nevoe, nu mai e de mult un secret, că, cel puţin până acum, măsurile autorităţilor au dat un complet faliment; ba, mai mult, ele au înrăutăţit situaţia, punând în gardă pe speculanţi şi făcându-i să recurgă la toate mijloacele pentru menţinerea preţurilor la niveluri cât mai ridicate.

Ceeace se petrece pe piaţa zarzavaturilor este un adevărat scandal.

Suntem în miezul verii şi legumele se vând pe preţuri de trufandale. Ca să plăteşti vânăta cu 12—15 lei bucata şi chilogramul de roşii cu 20 lei; ca să ţi se pretindă pe fasolea grasă 14 lei, pe ţucără 12, pe cea zisă franceză (fidea) 24 lei, pe mazăre 14 lei, este prea cu ochi şi cu sprincene. E adevărat, că la un moment dat mazărea ajunsese la 4 şi la 3 lei kgr. Dar n'a ţinut decât o zi-două. Nu mai mult. Pentruca din senin să fie săltată a 3-a zi la 8 lei, a 4-a zi la 10, apoi la 12 şi 14 lei kgr. De ce?

Pretextul că s'a terminat prima recoltă şi pe piaţă a fost scoasă a doua nu poate fi valabil. Sunt doar serii de culturi, unele mai timpurii, altele mai întârziate. După dreapta logică, recoltele mai întârziate ar trebui să fie mai ieftine decât cele timpurii, care, oricum, pot trage pe spuza lor pretextul de a fi articole de trufanda.

Cum însă la noi toate merg anapoda, merge şi această bazaconie.

Dar fructele? Avem un an relativ mănos în ce priveşte producţia fructelor. Ei bine, nici în anii de recoltă proastă, preţurile n'au cunoscut cursuri atât de ridicate. Ca să nu poţi cumpăra vişinele şi cireşele cele mai rele cu mai puţin de 20 lei kgr. — nu mai vorbim de magazinele, care le-au vândut şi încă le mai vând cu 36—40 lei kgr., — sau căpşunile şi smeura între 36 şi 50 lei kgr., fragile au fost şi mai scumpe, fireşte, că lucru curat nu poate fi la mijloc.

Credinţa tuturor este că fixarea şi afişarea preţurilor mai mult a stricat decât a dres.

In loc să se lase joc liber cererii şi ofertei, prin fixarea preţurilor din oficiu s'a îngrădit dintr'odată jocul preţurilor în barierele rigide ale tarifelor afişate, pe care negustorii le iau ca literă de evanghelie, interpretându-le şi aplicându-le exclusiv în favoarea lor şi în dauna publicului consumator. Avem credinţa fermă, că dacă nu intervenea autoritatea cu măsuri fără autoritate, am fi avut azi piaţa echilibrată automat la un nivel mult mai convenabil. decât cel actual. Ca întotdeauna, intervenţia autorităţii s'a dovedit stricătoare şi a produs numai încurcături şi generale nemulţumiri.

Dacă ţinea cu orice preţ să intervie, direcţia acestei intervenţii trebuia să fie în desfiinţarea taxelor — s'a dovedit că nici cele dela bariere n'au fost suprimate, ba că la ele s'ar fi adăogat şi taxe de... sector, — apoi, în înlesnirea accesului producătorilor ca vânzători detailişti direcţi pe străzile oraşului sau în apropierea pieţelor, în organizarea sub controlul autorităţii a unor magazine de desfacere în comun al producătorilor sau al cooperativelor de producţie.

Bietul cetăţean aleargă de la o piaţă la alta, doar o găsi condiţii mai omeneşti de aprovizionare. Dar, ca să ajungă la Obor, unde se presupune că se poate cumpăra ceva mai ieftin, trebue să plătească tramvaiul şi maşinile, cel puţin 24 lei (costul a 4 bilete de corespondenţă pentru el şi servitoare: două la dus şi două la întors).

De înlesnirea acordată de S. T. B. de a plăti 5 lei biletul dus şi întors între orele 6 şi 7½ dim. nu se pot folosi decât cei foarte puţini, al căror domiciliu e legat prin linie directă cu Oborul. Grosul populaţiei nu poate să se folosească de această înlesnire, ceeace o determină să renunţe la această piaţă de aprovizionare, situată în punctul cel mai excentric şi cel mai depărtat al Capitalei.

In afară de aceasta, măsura ca vânzătorii nestabili din zonele volante ale pieţii să n'aibă voe a vinde decât dela ora 6 la 7½ dimineaţa, este pur şi simplu stupidă şi ea ridică aproape tot avantajul pe care l'ar prezenta piaţa Oborului pentru cetăţenii din alte cartiere.

LADY COCKBURN ŞI COPIII EI — REYNOLDS

(Vezi art. pag. II)

Parisul şi expoziţia sa internaţională

Partea artistică şi technică. — Cel mai mare tablou din lume

VI

Pe lângă operele artistice de valoare ce vor împodobi permanent noul palat Trocadero şi cele două muzee de artă modernă construite cu prilejul acestei Expoziţii — şi care vor rămâne şi după închiderea ei, — celelalte palate şi construcţii ce aparţin secţiei Franţei cuprind un număr impunător de lucrări semnate de pictorii, sculptorii şi decoratorii francezi.

Cu toate că o parte din aceste lucrări sunt repartizate în diferite palate şi construcţii, ce n'au nici o legătură cu arta propriu zisă, totuşi, cine vrea să aibă o idee de arta contimporană franceză, trebue să viziteze întreaga secţie franceză.

Notez, cu titlu de informaţie, creditele ce s'au pus la dispoziţie de stat de Primăria Parisului şi de alte instituţii şi organizaţii pentru comenzile şi cumpărările operelor artistice necesare acestei Expoziţii internaţionale: 13 milioane fr. ale statului, 16 milioane ale Primăriei Paris şi diverse suvenţii ce trec de 20 de milioane.

Architecţii au fost invitaţi să colaboreze cu pictorii, sculptorii şi decoratorii. S'a obţinut colaborarea a 348 pictori, 257 sculptori şi 118 decoratori.

Dacă ţinem seamă de numărul pictorilor, sculptorilor, architecţilor şi decoratorilor străini, care au colaborat cu operele lor, la prezentarea artistică a pavilioanelor celorlalte naţiuni, putem spune că această Expoziţie reprezintă o interesantă manifestare a artei contimporane internaţionale, — fără nicio preferinţă pentru anumite şcoale şi tendinţe.

De aceea impresiile culese sunt din cele mai variate.

In special, arta decorativă, a fost pusă la o grea încercare. Ea a atins chiar un record în materie de dimensiuni.

I-a fost dat acestei Expoziţii să expună cel mai mare tablou din lume.

El e expus în Pavilionul Electricităţei şi are semnătura d-lui Raoul Dufy, un pictor impresionist de talent, care s'a lansat în pictura decorativă.

Tabloul acesta gigantic, are o înălţime de 10 m., o lungime de 60 m. şi o suprafaţă de 600 m. p.

Impresionant prin dimensiunile sale, e mai puţin impresionant prin subiect, conţinut şi tratare.

Subiectul sugerat pictorului de rostul acestui pavilion — apoteoza electricităţei — nu îngădue o tratare artistică, ci mai mult didactică, convenţională şi expozitivă.

Iată subiectul: într'o pădure minunată se preumblă în costumele epocei lor filozofii, savanţii ,inventatorii şi descoperitorii din antichitate, evul mediu, modern şi contimporan, începând cu Thales din Milet, Aristoteles, Archimede şi alţi învăţaţi din antichitate.

Printre ei descoperim şi pe Franklin.

Sus, nori întunecoşi încărcaţi cu electricitate pozitivă şi negativă. In această atmosferă încărcată, ce anunţă o furtună, electricitatea se descarcă sub formă de fulgere şi trăznete.

In altă parte, zeiţa Iris lansează şi domină undele telegrafiei fără fir.

Apoi electricitatea, sub forma unei fee ,emite lumina sa binefăcătoare în oraşe, în sate, în case, pretutindeni unde a străbătut progresul ştiinţelor, technicei şi civilizaţiei cu confortul său...

Ce se poate desprinde din acest tablou, care nu e lucrat în ulei, căci pictorul a utilizat o substanţă, graţie căreia a obţinut frumoase efecte de lumină şi umbră, de cât o apoteoză naivă şi didactică a electricităţei?

In pavilionul C. F. franceze este expus o altă compoziţie vastă decorativă, în stil cubist, în care se scoate în evidenţă locomotiva, şina şi viteza. La acest tablou au colaborat mai mulţi pictori. Celelalte tablouri şi sculpturi de valoare. expuse în celelalte palate şi construcţii ale secţiei franceze după închiderea expoziţiei internaţionale vor fi instalate în diferite muzee. In secţia franceză, ca şi în pavilioanele străine, se observă importanţa ce se dă în epoca noastră, utilizării practice a electricităţii, ca şi a utilizării metalelor în construcţii, decoraţiuni şi mobilier. Fierul, oţelul, fonta, cuprul, plumbul, zincul, aluminium-ul, nichelul, oţelul inoxidabil, iau o parte tot mai mare în construcţii, decoraţiuni şi mobilier. Un pavilion este rezervat aluminim-ului. Alte pavilioane sunt rezervate celorlalte metale. Se pot admira bolţi de oţel ,acoperişuri de zinc, sau cupru, pereţi metalici ce nu pot fi atacaţi nici de aer, nici de apă, nici de acizi. Ei sunt lăcuiţi în exterior şi în interior prezintă interesante motive decorative.

Oţelul inoxidabil permite o varietate nebănuită de realizări, sub forma de rampe de scări, de pereţi poleiţi şi de diferite obiecte. Sunt birouri, bucătării, săli de bae şi de operaţiuni, în oţel strălucitor.

Nichelul deasemenea oferă realizări tot atât de variate: pereţi, rampe de scări, uşi, ferestre şi mobile de tot felul.

Sunt apoi expuse numeroase tipuri de obiecte, lucrate în oţel, cupru, nichel sau bronz, colorate în toate nuanţele, dela albastrul senin al cerului, la roşul aprins. Această varietate de tonuri şi de forme, a metalelor, va revoluţiona construcţia, decoraţia şi mobilierul caselor moderne.

R. SEIŞANU

SCRISORI DIN LONDRA

Iarăşi problema neintervenţiei

de AUGUR

Londra, Iulie

Criza spaniolă, sau mai curând, criza neintervenţiei în Spania continuă într'o atmosferă de o uluitoare irealitate. Publicul, în urma unor informaţiuni tendenţioase şi incomplete, nu mai înţelege nimic. Dar însăşi guvernele, care posedă faptele precise, par că sunt în acelaş caz. Săptămâna trecută, conflictul între puterile favorabile Valenciei, şi acelea care preferă pe Franco, părea să fi ajuns la punctul critic al rupturii. Presa mondială se pregătea să inregistreze sfârşitul oficial al neintervenţiei. Totuş, nu s'a întâmplat nimic de felul acesta. Şi vâlva ruptului definitive a degenerat repede într'un freamăt de cuvinte neplăcute, schimbate dela unii la alţii.

Această transformare a crizei violente într'o ceartă controlată, pare să fie pe placul principalilor participanţi. Nu, că ar regreta dispariţia unui aranjament, care nu e decât o mască, pentru nişte infracţii pe cât de

(Continuare in pag. 2-a)

Nouile sarcini fiscale hotărâte în Franţa

Textul nouilor decrete-legi

După două şedinţe, în cursul aceleaşi zile, dintre care cea de-a doua prezidată de însuşi preşedintele Republicei, consiliul de miniştri francez a căzut joi seara de acord asupra măsurilor imediate ce urmează a fi luate pentru acoperirea deficitului bugetar. Aceste măsuri sunt cuprinse în decrete-legi speciale, al căror text poate fi schiţat astfel:

MASURI CONTRA SPECULEI

Taxă de 100% pe operaţiunile de cumpărare pe termen de aur sau devize incheiate între 10 şi 30 Iunie.

CONTRA FRAUDEI FISCALE

Un ansamblu de măsuri trebuind să aducă anual 630 milioane.

IMPOZIT PE VENIT

Sporirea cu 20% a impozitului pe venitul mai mare de 20.000 anual. Adică 365 milioane.

TAXE PE VALORILE IMOBILIARE

Urcarea taxei la 15% (în loc de 12) pe titlurile nominative, la 24% (în loc de 18) pentru titlurile la purtător, la 30% (în loc de 25), pentru valorile străine. Adică 970 milioane.

IMPOZITE CEDULARE

Ajustări trebuind să-şi producă efectul cu incepere dela 1 Ianuarie. Beneficiu scontat: 500 milioane.

DREPTURI SECUNDARE

Ridicarea hârtiilor timbrate, a timbrelor-chitanţă, etc.: 200 milioane.

TAXA PE PRODUCŢIE

Urcarea taxei dela 6 la 8%. Adică 1.400 milioane.

TAXE VAMALE

Ridicarea lor la nivelul anterior datei de 1 Oct. 1936. Adică: 500 milioane.

TAXE PE GAZE, ULEIURI ŞI BENZINA GREA

Adăugate la un regim de licenţe pentru transporturile publice pe şosele, aceste sporiri trebue să dea 725 milioane.

P. T. T.

Scrisorile: 0,65 fr. Telefonul 0,65 fr., etc. Adică 700 milioane.

TUTUNUL

20% spor în mijlociu. Adică 700 milioane.

DRUMUL DE FER

Sporul urmează a se fixa ulterior în consiliul de miniştri. Produsul scontat: 2.500 milioane.

Totalizate, nouile sarcini fiscale se ridică la cifra de 8 miliarde pentru buget şi la 2½ miliarde pentru căile ferate.

Explicaţiile d-lui Bonnet comunicate presei

După ce a expus, într'o declaraţie făcută presei îndată după consiliu, d. Georges Bonnet, ministrul de finanţe, a adăogat:

„Aceasta este sforţarea realizată.

Subliniez că nu s'a cerut nici un impozit pe articolele de primă necesitate şi că, în grija ce va fi înţeleasă, am ţinut chiar a nu spori drepturile care să apese benzina de turism. Insăşi urcarea taxei unice lasă în picioare toate degrevările acordate articolelor alimentare. Şi am avut grijă să îndulcim majorarea tarifelor de drum de fier pentru transporturile de vite şi ale produselor destinate alimentaţiei.

Guvernul, de altfel, a luat şi va lua toate măsurile necesare spre a limita la maximum variaţiunile preţurilor de vânzare şi ale preţurilor de cost.

Programul adoptat de guvern insemnează o etapă în întremarea ţării. El va permite de a păstra neatinse acele avantaje sociale cărora poporul francez le acordă o atât de mare importanţă. Dar pentru ca el să-şi dea toate roadele, trebue ca fiecare să înţeleagă nevoia de a lucra la opera comună, asigurând deplinul produs al muncii lui.

Indreptarea financiară nu se va putea, într'adevăr, urmări şi desăvârşi decât dacă indreptarea economică merge mână în mână. Dar însănătoşirea bugetară este ea insăşi condiţiunea esenţială a acestei reprize durabile.

Intr'adevăr, ea singură va permite a se da monetei naţionale baza solidă care-i este necesară şi care garantează pe fiecare cetăţean, dela cel mai umil la cel mai bogat, contra urcării continui a preţurilor. Căci echilibrul bugetului, însănătoşirea trezoreriei sunt contra-leacurile inflaţiei continui, generatoare de viaţă scumpă.

Consimţind curagios la această sforţare, ce i se cere azi, ţara va contribui temeinic la restaurarea creditului public, care este bunul tuturor.

Ea va dobândi astfel cea mai bună asigurare contra riscurilor incalculabile, pe care ar face-o să le străbată nesiguranţa finanţelor şi monetei sale".

Urcarea tarifelor pe căile ferate

Paris, 9 (Rador). — Consiliul superior al căilor ferate, punând de acord recentele sale propuneri cu deciziile de eri ale guvernului, a hotărît ridicarea tarifelor la mărfuri şi călători.

La tariful de călători, urcarea este de 5 centime pe km. la clasa treia, de 6 centime pe km. la clasa doua şi de 7 centime pe km. la clasa întâia.

Tariful intră în vigoare la 20 Iulie.

*

Paris, 9 (Rador). — Tariful pentru transportul mărfurilor pe căile ferate franceze va fi urcat dela 12 Iulie cu 18 la sută.

Pentru a se evita însă urcarea costului vieţii, tariful pentru transportul animalelor domestice şi al produselor agricole nu va fi urcat în aceiaşi măsură.

S'AU PORNIT CĂLDURILE...

Vineri s'au inregistrat în Capitală 33° la umbră

Sub dogoarea razelor de soare, temperaturile au făcut în ultimele zile salturi apreciabile. Luna lui Cuptor nu se desminte nici anul acesta. In toată câmpia ţării s'a lăsat o căldură năbuşitoare, iar în Capitală un zăduf de nesuferit. Străzile s'au încins, asfaltul radiază valuri de căldură,pereţii caselor dogoare, acoperişurile ard. Din nici o parte nici o scăpare. Nici o adiere de vânt, nici un nor dătător de speranţe.

Se recomandă să nu te vaiţi de căldură, dacă vrei s'o suporţi mai uşor. Lucrul acesta este foarte greu. Am răsfoit însă colecţia ziarului şi nu mai departe decât anul trecut — tot către începutul lui Iulie — am găsit menţionate călduri cu mult mai mari ca cele de acum. Termometrul atinsese atunci 35 gr. la umbră; ba se ridicase către sfârşitul lunii până la 38 gr. la umbră.

Pe ziua de Vineri s'au inregistrat în Capitală 33 gr. Vi se pare aşa mult? Până la 38 gr. diferenţa e apreciabilă!

După comunicatul Institutului Meteorologic, maximul de căldură a fost semnalat pe Bărăgan, unde termometrul s'a ridicat până la 36 gr. la umbră. In restul ţării temperaturile au variat între 30 şi 32 gr., fiind mai reduse numai în regiunea de munte şi pe alocuri în Ardeal.

E curios însă că seninul dela Bucureşti, nu s'a menţinut pretutindeni.

In nordul ţării, ca şi prin Ardeal, cerul a fost variabil, ba în regiunea Cernăuţi - Vatra Dornei şi chiar mai jos spre Botoşani-Iaşi, s'au semnalat şi ceva averse. Din Cluj se anunţă deasemenea că o ploaie răcoritoare a căzut alaltăeri, oprind pentru un moment mersul ascendent al termometrului.

CALDURI MARI IN GRECIA

Din Grecia ne vine ştirea că un val de căldură neobişnuită s'a abătut peste toată ţara. La Atena s'au inregistrat până la 40 grade la umbră, intreaga activitate a oraşului fiind mult stingherită. De altfel şi din celelalte localităţi se semnalează aceleaşi temperaturi ridicate. Căldura durează de aproape o săptămână.

xoxOxox

D. Charles Maurras, fruntaş regalist, părăsind închisoarea după ispăşirea osândei de 6 luni.

xoxOxox

Sosirea în Irlanda a hidroavionului „Pan American Clipper III" care a trecut Atlanticul, zilele trecute.